

Lo van Driel, *Een getekend leven. Reimond Kimpe*, Vlissingen, Uitgeverij Den Boer-De Ruiter, 2016, 368 pp., ill., ISBN 9789079875788

Reimond Kimpe ‘tekende’ niet alleen het leven rondom hem, ook zijn eigen leven was ‘getekend’ door velerlei persoonlijke en maatschappelijke verwickelingen. In die tweeledige, ja dubbelzinnige betekenis zegt de titel van deze kunstenaarsbiografie waar het om gaat: om het bewogen

leven van een veelzijdig kunstenaar. De biografie Lo van Driel is in feite via zijn studie over leven en werk van de dichter Jan H. Eekhout op de figuur van de naar Nederland uitgeweken Vlaamse schilder Reimond Kimpe (1885-1970) gestoten. Eekhout had namelijk een manuscript over Kimpe geschreven en de vrouw met wie hij een relatie had, zou later zelfs de ‘rechterhand’ van de schilder worden. Alle drie bleken ze een ‘gehevend verleden’ te hebben, en dat zette Van Driel er toe aan om ook aan Kimpe een lijvige biografie te wijden.

Het was niet alleen de woelige levensloop van Kimpe die Van Driel fascineerde, maar ook het feit dat de beoogde aankoop van een van diens schilderijen door het stadsbestuur van Middelburg (Zeeland) in 2001 aanleiding gaf tot een verwoede discussie. Kimpe zou immers ‘fout’ geweest zijn in de oorlog, en dus kon de overheid het naar verluidt niet maken om een schilderij met als titel *Het verwoeste stadhuis van Middelburg* (1940) aan te kopen. Voor Van Driel betekende dat eigenlijk zoveel als “de verf van het schilderij te mengen met het verleden van de schilder”. (p. 9) In ieder geval was met de levensgeschiedenis van Kimpe een boeiende casus gegeven, waarvan de kern zijn activisme in de Eerste

Wereldoorlog, zijn vlucht naar Nederland en zijn positie in de Tweede Wereldoorlog was. Over meer dan 300 dichtbedrukte bladzijden en met vele foto's en illustraties trekt Van Driel leven en werk van Reimond Kimpe na. Kimpe werd in 1885 in Gent geboren, engageerde zich als student voor de Vlaamse zaak en vestigde zich in 1910 in Lier als technisch ambtenaar, als *“conducteur van bruggen en wegen”*. Hij werd een spilfiguur in de radicalisering van de Vlaamse beweging in Lier tot een activistische kern (p. 39) en keerde eind 1917 terug naar Gent om er docent te worden aan de door de Duitse bezetter vernederlandste universiteit. Vanwege zijn activistische activiteiten werd Kimpe na de oorlog samen met de belangrijkste leden van de Raad van Vlaanderen door het hof van assisen van Brabant ter dood veroordeeld. Kimpe nam met zijn gezin de benen naar Middelburg alwaar hij zich professioneel met het bouwen van huizen bezighield.

Zijn letterkundige ambities hadden hem niet bevredigd en zijn politiek engagement had zijn leven ondersteboven gehaald. Dat alles leidde tot een persoonlijke crisis in 1923 waaruit hij alleen *“morele redding”* vond door te beginnen schilderen. (p. 92) De aannemer werd ook de schilder wiens werk in een *“raadselachtige sfeer”* baadde. (p. 133) Naast figuratief schilderde hij ook abstract. In de politiek wierp hij zich niet meer. Na de Duitse inval werd hij kortstondig lid van de Nationaal-Socialistische Beweging (NSB) van Anton Mussert, naar eigen zeggen *“zuiver, indien dit mogelijk was de gedachte van ‘Groot Nederland’ te verwezenlijken”*. (p. 167) Hoewel hij hoopte dat de Duitsers de oorlog zouden winnen, verkeerde hij omwille van zijn opvattingen over kunst toch op gespannen voet met de bezetter. Een van de belangrijkste bezettingsofficieren in Walcheren schreef in een rapport dat Kimpe prachtige kleuren in zijn doeken gebruikte, maar de menselijke figuren *“verzerrt”* (vertekend)

voorstelde zodat ze *“negroid”* overkwamen: *“In al zijn kunnen is dat wat Kimpe vandaag nog schildert entartete Kunst”*.

Kimpe had bij alle voorbehoud misschien wel zekere sympathieën voor de Duitsers, maar was geen collaborateur in de strikte zin van het woord. Dat verhinderde niet dat hij van eind 1944 tot 1946 werd geïnterneerd. Troost vond hij in het evangelie. Zo maakte hij een reeks houtskooltekeningen over de kruisweg, die zich in het ADVN bevindt. (p. 234) Pas vanaf het begin van de jaren '50 kon Kimpe weer tentoonstellen en werd hij gehuldigd door kunstcritici. Van Driel laat niet na om te wijzen op de postume 'ontmythologisering' van Kimpe door Andreas Oosthoek, redacteur van de *Provinciale Zeeuwse Courant*, die naar aanleiding van de expositie van het nagelaten werk in mei 1972 in Middelburg schreef: *“Reimond Kimpe, als schilder zeker niet zonder kwaliteiten, heeft mij in zijn vroegste nog aanwezige werk een moment gefascineerd. Zijn latere werk heeft die indruk uitgewist (...)”* (p. 313)

DIRK ROCHTUS